

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«НІЖИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора коледжу

О.В.Литовченко

01 / 2021 року

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РОБОЧУ ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

1. Загальна частина

1.1. Положення про роботу програму навчальної дисципліни (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Ніжинський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» (далі – Коледж).

Метою Положення є встановлення єдиних вимог у Коледжі до структури, змісту та правил оформлення робочих програм навчальних дисциплін.

1.2. Робоча програма навчальної дисципліни за своїм змістом є документом, що визначає загальні та фахові компетентності, якими має оволодіти здобувач фахової передвищої освіти відповідно до кваліфікації майбутнього фахівця.

1.3. Робоча програма навчальної дисципліни (далі – РПНД) є нормативним документом, що розробляється викладачами кафедри/циклової комісії, які її викладають (лектором/за можливої участі викладачів, які ведуть практичні, семінарські та лабораторні заняття), на основі освітньо-професійної (освітньої) програми (далі ОП) підготовки фахівців відповідних рівнів вищої, фахової передвищої освіти та навчального плану.

1.4. Для денної та заочної форм навчання розробляється єдина РПНД із зазначенням у ній видів навчальних занять: лекцій, лабораторних, практичних, семінарських та індивідуальної роботи, форм поточного та підсумкового контролю.

1.5. Перегляд РПНД на відповідність навчальному плану та ОП здійснюється за потребою та за ініціативи кафедри/циклової комісії або на вимогу гаранта освітньої програми, за необхідності до неї вносяться зміни та доповнення її розробниками.

Для багатосеместрових навчальних дисциплін розробляється єдина робоча програма із розплануванням її складових за семестрами викладання.

1.6. Робоча програма навчальної дисципліни використовується:

– **викладачами, які викладають дану дисципліну**, – для планування аудиторної та самостійної роботи студентів;

– **іншими викладачами** – для узгодження робочих програм навчальних дисциплін, пов'язаних з даною дисципліною з метою уникнення дублювання при викладанні суміжних дисциплін;

– **гарантами та членами проєктних груп, груп забезпечення ОП**, – для забезпечення перевірки відповідності змісту навчальної дисципліни, форм контролю результатів навчальної діяльності студентів і системи їх оцінювання, зафіксованим у освітньо-професійній (освітній) програмі компетентностям і результатам навчання.

1.7. На основі робочої програми навчальної дисципліни розробляються посібники для самостійного вивчення дисципліни, інші методичні матеріали, що забезпечують успішне оволодіння здобувачами освіти програмного матеріалу.

2. Структура та зміст робочої програми навчальної дисципліни

2.1. Структура робочої програми навчальної дисципліни наведена у Додатку та містить титульну сторінку і такі розділи:

1. Опис навчальної дисципліни.

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни.

3. Програма та структура навчальної дисципліни.
4. Теми семінарських занять.
5. Теми практичних занять.
6. Теми лабораторних занять.
7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.
8. Методи навчання.
9. Форми контролю.
10. Критерії оцінювання результатів навчання. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти.
11. Методичне забезпечення.
12. Рекомендована література.
13. Інформаційні ресурси.

2.2. Зміст розділів робочої програми навчальної дисципліни:

Титульна сторінка оформлюється за типовою формою, наведеною у додатку. На титульній сторінці обов'язково розміщується опис навчальної дисципліни у вигляді таблиці.

Опис навчальної дисципліни. Опис навчальної дисципліни повинен включати: освітній (освітньо-професійний) ступінь, галузь знань; шифр та назву спеціальності, кількість кредитів ЄКТС; кількість модулів разом із самостійною та індивідуальною роботою; кількість змістових модулів відповідно до освітньої програми; загальну кількість годин, передбачених навчальним планом для вивчення дисципліни; характеристику навчальної дисципліни, форму контролю.

Мета та завдання навчальної дисципліни. Мета та завдання вивчення навчальної дисципліни зазначаються у контексті спеціальності з урахуванням вимог стандарту (освітньої програми). Слід вказати, які компетентності повинен набути здобувач освіти в результаті вивчення навчальної дисципліни.

Програма та структура навчальних дисциплін. Перелік змістових модулів з описом кожної теми. Структура навчальної дисципліни подається у вигляді таблиці (див. Додаток) та враховує усі види аудиторних та позааудиторних навчальних робіт здобувача освіти як денної, так і заочної форм навчання. Загальна кількість годин має відповідати навчальному плану.

Теми та зміст семінарських занять. Семінарське заняття – це вид аудиторного навчального заняття, на якому викладач організовує обговорення здобувачами освіти питань з тем попередньо визначених робочою програмою навчальної дисципліни. Семінарські заняття потрібно планувати у формі: бесіди, обговорення та рецензування есе, рефератів, доповідей, дискусій, прес-конференцій, круглих столів тощо. Тема кожного семінару повинна мати назву та кількість годин, відведених на її засвоєння. У робочій програмі навчальної дисципліни теми семінарських занять відображаються у вигляді таблиці (див. Додаток).

Теми та зміст практичних занять Практичне заняття – це вид аудиторного навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд здобувачами освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує уміння і навички їх практичного застосування шляхом виконання практичних завдань, вправ, кейсів. Тема кожного практичного заняття повинна мати назву та кількість годин, відведених на його проведення.

Теми та зміст лабораторних робіт Лабораторна робота – це вид навчального заняття, на якому здобувачі освіти під керівництвом викладача особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальної дисципліни, набуття практичних навичок з лабораторним устаткуванням, обладнанням, комп'ютерною технікою тощо. Кожна лабораторна робота повинна мати назву та кількість годин, відведених на її проведення, складання звіту і його захисту.

Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами. Розділ містить запитання для проведення модульного та підсумкового контролю.

Методи навчання. Вказати методи навчання, які будуть використані у процесі проведення лекційних, практичних, семінарських та інших видів навчальних занять.

Форми контролю. Вказати форми контролю в залежності від мети, змісту та характеру навчання.

Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач (лектор/викладачі, які ведуть практичні, семінарські, лабораторні заняття). Ними можуть бути тестування, блиц-опитування, контрольна (модульна) робота, Case study, захист результатів виконання групових або індивідуальних проєктів, аналітично-розрахункових робіт, практичних та лабораторних робіт, презентації, есе, колоквиум тощо.

Форма підсумкового контролю (екзамен, залік) визначається навчальним планом.

Критерії оцінювання результатів навчання. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти. Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку. Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу. Робоча програма навчальної дисципліни повинна передбачати розподіл балів між модулями, змістовими модулями та підсумковим контролем знань, а також оцінювання виконання та захисту курсового проєкту (роботи). Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою (для дисциплін загальноосвітнього циклу – за 12-бальною шкалою).

Методичне забезпечення. Розділ містить перелік конспектів лекцій, методичних вказівок до лабораторних робіт та практичних (семінарських) занять для забезпечення вивчення навчальної дисципліни, у тому числі і тих, що розміщені у відкритому доступі.

Рекомендована література. У розділі необхідно вказати базові, допоміжні літературні джерела. До переліку основної літератури включають нормативні документи, вітчизняні і зарубіжні підручники та навчальні посібники. У перелік допоміжної літератури, який призначений для більш поглибленого вивчення окремих розділів або тем, включаються різні довідкові, періодичні видання, монографії тощо. Перелік літератури має бути укладений відповідно до вимог діючих бібліографічних стандартів.

Інформаційні ресурси. Розділ повинен містити посилання на документи в інформаційних системах, які можуть бути корисними при вивченні навчальної дисципліни. Тут наводять електронні адреси сайтів та інтернет-джерела з нормативною базою, які доступні здобувачам освіти.

3. Порядок оформлення та затвердження робочої програми навчальної дисципліни

3.1. Робоча програма навчальної дисципліни обговорюється та затверджується на засіданні кафедри, циклової комісії, схвалюється на засіданні навчально-методичної ради відділення.

3.2. Робоча програма навчальної дисципліни роздруковується на білих аркушах формату А4 з однієї сторони, розміщується на навчально-інформаційному порталі Moodle та зберігається у методиста навчально-методичного підрозділу, а також в навчально-методичному комплексі навчальної дисципліни визначений термін.

Титульна та друга сторінки РПНД оформлюються відповідно до зразків, що наведені в Додатку (робоча програма навчальної дисципліни розробляється для студентів однієї освітньої програми/спеціалізації). На другій сторінці вказується (-ються) розробник(-и) РПНД (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада, кафедра/циклова комісія).

3.3. Робоча програма навчальної дисципліни діє протягом навчального року та підлягає обов'язковому перегляду і перезатвердженню щорічно з урахуванням змін освітньої програми, опитування зовнішніх стейкхолдерів та здобувачів освіти.

3.4. Зміни і доповнення до РПНД вносяться щорічно до початку нового навчального року у разі змін у стандартах освіти; змін або уточнення системи контролю та оцінювання знань, планів лабораторних чи практичних занять; змін у робочих навчальних планах.

3.5. Електронні версії затверджених РПНД обов'язково розміщуються на сайті коледжу у розділі відповідної освітньої програми.

3.6. Відповідальність за забезпечення навчальних дисциплін РПНД та їх розміщення на сайті несуть завідувач кафедри(голова циклової комісії) та гарант освітньої (освітньо-професійної) програми.

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«НІЖИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБіП УКРАЇНИ»**

ВІДДІЛЕННЯ _____

ЦИКЛОВА КОМІСІЯ (КАФЕДРА) _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

« ____ » _____ 202__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

« _____ »

Спеціальність _____

Освітня програма _____

Робоча програма (назва дисципліни) для студентів спеціальності (код та номер спеціальності)

Розробники _____

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії (кафедри)

Протокол від « ____ » _____ 2021 р. № ____.

Голова циклової комісії (завідувач кафедри) _____ (_____)
(підпис) (ПІБ)

« ____ » _____ 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни « _____ »

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній (освітньо-професійний) ступінь		
Освітній (освітньо-професійний) ступінь	<i>(Бакалавр, фаховий молодший бакалавр, молодший спеціаліст)</i>	
Галузь знань	<i>Шифр і назва</i>	
Спеціальність	<i>Шифр і назва</i>	
Освітня програма	<i>Назва</i>	
Мова навчання	Українська	
Характеристика навчальної дисципліни		
Статус дисципліни	Обов'язкова/вибіркова	
Загальна кількість годин		
Кількість кредитів ECTS		
Кількість змістових модулів		
Курсовий проєкт (робота)		
Форма контролю	<i>Екзамен/залік</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)		
Семестр		
Лекційні заняття		
Практичні, семінарські заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота		
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: самостійної роботи студента:		

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета _____

Завдання _____

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК): _____

фахові (спеціальні) компетентності (ФК): _____
(для вибору компетентностей використовувати освітню програму спеціальності)

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Змістові модулі і теми	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		лекції	практ.	лабор.	сам		лекції	практ.	лаб	інд	сам
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Змістовий модуль 1. Назва											
Разом за змістовим модулем 1											
Змістовий модуль 2. Назва											
Разом за змістовим модулем 2											
Усього годин											

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.		
2.		

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.		
2.		

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.		
2.		

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

8. Методи навчання.

9. Форми контролю.

Кожна з форм контролю має особливості й залежить від мети, змісту та характеру навчання. У процесі навчання дисципліни використовуються наступні форми контролю:

– поточний (проміжний) контроль здійснюється через усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове), бесіда із залученням життєвого досвіду студентів, з'ясуванням їх особистої позиції, з урахуванням їх власної ролі в життєдіяльності інституту; комп'ютерне тестування, виконання практичних завдань;

– підсумковий контроль для дисциплін, які завершуються заліком та для загальноосвітніх дисциплін – за результатами проміжного контролю (модульного, тематичного); для дисциплін, які завершуються екзаменом – шляхом проходження тестування на навчально-інформаційному порталі Moodle та екзаменаційних білетів.

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою (для дисциплін загальноосвітнього циклу – за 12-бальною шкалою) і можуть переводитися в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Для загальноосвітніх дисциплін		Для дисциплін освітньої програми		
Оцінка за 4-бальною системою	Оцінка за 12-бальною системою	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
відмінно	10-12	90 – 100	A	відмінно
добре	7-9	82-89	B	добре
задовільно	4-6	74-81	C	
незадовільно	1-3	64-73	D	задовільно
		60-63	E	
		35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
		0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення.

12. Рекомендована література:

- основна;
- допоміжна.

13. Інформаційні ресурси.